

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

16 Mayıs 2008 CUMA

Resmî Gazete

Sayı : 26878

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından gerçekleştirilecek piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Bakanlığın sorumluluk alanına giren ürünlerin, piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile alınacak önlemleri, denetimle görevli personelin eğitimi, görevlendirilmeleri, yetki ve yükümlülükleri ile üretici ve dağıtıcıların yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna, 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ve 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

b) Bakanlık piyasa gözetimi ve denetimi veri tabanı: Bakanlığın piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin her türlü bilginin elektronik ortamda saklanmasına ve gerektiğinde veri girişi ve veri çağırma uygulamalarına imkân veren sistemi,

c) Çapraz denetim: Herhangi bir ilde yapılacak denetimin, Bakanlıkça gerekli görüldüğü hallerde, o İl Müdürlüğü personeli haricindeki denetimle görevli personele yaptırılacak denetimleri,

ç) Denetimle görevli personel: Bakanlık Kontrolörleri ile piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere bu Yönetmelikte belirtilen şekilde Bakanlıkça görevlendirilen işin niteliğine uygun uzman personeli,

d) Duyusal inceleme: Ürünün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmasından önce, denetimle görevli personelin beş duyusunu ve/veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme araçlarını kullanarak yapacağı incelemeyi,

e) Eğitim ve sınav komisyonu: Denetimle görevli personelin tabi tutulacağı sınav ve sadece bu sınava yönelik eğitim programını oluşturmak ve yürütmek üzere ilgili birimlerden oluşturulan komisyonu,

f) 2001/3529 sayılı Yönetmelik: 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliği,

g) İl müdürlüğü: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İl Müdürlüklerini,

ğ) Kanun: 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu,

h) Kontrolör: Başkontrolör , Kontrolör ve Stajyer Kontrolörü,

ı) Şahit numune: Test ve muayene yapılmasının gerekli olduğu hallerde, test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numunenin zayi olması veya test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere, bu numune ile aynı anda alınan numuneyi,

i) Tutanak: 19/4/2004 tarihli ve 25438 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2004/24 sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği ile düzenlenen Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi; ürünün piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında, ürün piyasada veya gerektiğinde kullanımda iken, ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğini, güvenli olup olmadığını denetlemek veya denetletmek; güvenli olmayan ürünlerin güvenli hale getirilmesini temin etmek, gerektiğinde yaptırımlar uygulanmasını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından yapılacak her türlü faaliyeti kapsar.

(2) Teknik düzenlemelere uygun ürünlerin güvenli olduğu kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, ürünün güvenli olup olmadığı; Türk Standartları Enstitüsü tarafından Türk Standardı olarak kabul edilen bir Avrupa standardına karşılık gelen ulusal standartlar veya mevcut olması halinde Avrupa Birliği teknik özellikleri; bunların olmaması halinde ise Türk Standartları Enstitüsü tarafından Türk Standardı olarak kabul edilen diğer ulusal standartlar veya ilgili sektördeki sağlık ve güvenlik konularına ilişkin iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenliğe ilişkin makul beklentisi dikkate alınarak değerlendirilir.

(3) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığın sorumluluğuna giren piyasa gözetimi ve denetimi, aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Bakanlık sorumlu olduğu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini ilgili birimlerindeki denetimle görevli personeli aracılığıyla yürütür, piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda gerekli önlemleri alır ve cezai müeyyideleri uygular.

b) Bakanlık sorumlu olduğu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini re'sen veya şikâyet üzerine yapar. Ürünün teknik düzenlemeye uygunsuzluğu veya güvensizliği konusunda yapılan her türlü ihbar, şikâyet ve elde edilen bilgi piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla kullanılır.

1) Reklâm, satış ve kiralama amacıyla internette yer alan ürünler de piyasaya arz edilmiş kabul edilir ve bu ürünlere ilişkin bilgiler piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla kullanılır.

2) Piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin şikâyetler Bakanlığın internet sitesinde yer alan Ürün Güvenliği İhbar/Şikâyet Formu kullanılarak veya yazılı olarak yapılır.

3) Bakanlığa veya İl Müdürlüklerine ulaştırılacak bilgi, ihbar ve şikâyetler hakkında yapılan veya yapılacak işlemlerle ilgili olarak şikâyet sahibine en geç otuz gün içerisinde bilgi verilir.

4) Bakanlığın piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili birimlerinin ve İl Müdürlüklerinin adres, telefon, telefaks ve e-posta gibi irtibat bilgileri Bakanlık internet sitesinde duyurulur.

c) Denetimle görevli personel öncelikli olarak denetim görevini yapar.

ç) Denetim, ürünlerin öncelikle piyasaya sunulduğu mağaza, dükkân, ticarethane, depo, ambar ve nakil araçları, pazaryerleri ve benzeri her türlü depolandığı ve/veya satıldığı yerlerde; gerekli durumlarda, üretim ve hizmet aracı olarak kullanıldığı yer ve tesislerde, re'sen veya şikâyet üzerine yapılır. Gerekli hallerde, ürünlerin üretildikleri, işlendikleri, ambalajlandıkları, montaj veya dolum yapıldıkları yerlerde de denetim yapılır. Denetimler, denetim yapılan yerlerde yapılan çalışmaları engellemeyecek şekilde yapılır.

d) Denetim sonucunda ortaya çıkan uygunsuzluklarda sorumluluk esas olarak üreticiye aittir. Dağıtıcının iş yerinde yapılan denetimde, üreticinin adı ve adresi tespit edilir. Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sonucunda güvenli olmadığı belirlenen ürünlere ilişkin olarak üreticinin tespit edilemediği durumlarda, üreticinin veya ürünü tedarik ettiği kişinin kimliğini denetim sürecinde bildirmeyen dağıtıcı, üretici olarak kabul edilir. Üreticinin yurt dışında yerleşik olması halinde yetkili temsilci ve/veya ithalatçı muhatap alınır ve bunlar da üretici ile aynı sorumluluğu taşır.

e) Denetim, öncelikle ürüne, üreticiye veya dağıtıcıya ait bilgi ve belgelerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi ile başlar. Ancak, denetim sırasında sadece bilgi ve belge incelemesi yapılmaz; ürün mutlaka duyusal incelemeye de tabi tutulur. İnceleme ve muayene neticesinde şüphe duyulması halinde her türlü test ve muayenenin yapılması veya yaptırılması suretiyle denetim gerçekleştirilir.

f) Bakanlık, piyasa gözetimi ve denetiminde gerekli görülen durumlarda, gözetim ve denetime konu ürüne ilişkin uygunluk değerlendirmesi işlemlerinde yer almayan yeterliliği Bakanlıkça tespit edilmiş olan test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşlarının imkânlarından yararlanır. Ancak, test ve kontrol sonucuna göre karar verme yetkisi Bakanlığa veya İl Müdürlüğüne aittir.

g) Denetimle görevli personel denetime çıkmadan önce denetim konusunu oluşturan ürün, firma ya da mevzuat hakkında daha önce yapılmış denetim bilgilerini, mükerrerliği önlemek amacıyla Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanından kontrol eder. Bu durum risk taşıyan acil durumları kapsamaz.

Denetime ilişkin hükümler

MADDE 6 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi, durumun gereklerine göre, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme,

b) İlgili bir teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen düzenlemeler çerçevesinde ürünün güvenli olduğunu gösteren bilgi ve/veya belgeler üzerinde inceleme,

c) Duyusal inceleme ve muayene,

ç) Test ve muayene.

(2) Denetimle görevli personel, ürünün test ve muayenesini gerekli gördüğü takdirde, her türlü testi yaptırmak üzere denetlenen ürünlerden numune alır. Numune, miktarı ile alınma şekli ve usulleri ürünün teknik düzenlemesi veya standardında belirtildiği şekilde, teknik düzenleme veya standardında

belirtilmediği veya ilgili teknik düzenleme veya standardı bulunmadığı hallerde, TS 2756 Muayene ve Deney İçin Numune Alma Metotları Standardında belirtildiği şekilde alınır. Numune miktarı, her durumda, ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, şahit numune alınması fiilen mümkün olmayan haller hariç, biri şahit numune olmak üzere üç takımı geçmeyecek şekilde alınır.

(3) Denetleme sırasında alınan numuneler için tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde denetimle görevli personel tarafından üretici veya dağıtıcı ile birlikte mühürlenir ve üzerlerine tutanakla bağlantılarını açık olarak gösteren ve tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan etiketler konulur. Alınan numunelerin başka yere taşınması veya korunması güç yahut sakıncalı ise, durum tutanağa yazılarak numune saklanmak üzere yed-i emin sıfatıyla üretici veya dağıtıcıya bırakılır.

(4) Alınan numunelerin bir takımı ile tutanağın bir nüshası üreticiye veya dağıtıcıya verilir. Test ve muayene yapılması için alınan numunenin bir takımı ile tutanağın bir nüshası, Bakanlıkça belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. Denetimle görevli personel alınan şahit numuneyi Bakanlığa veya İl Müdürlüğüne teslim eder. Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşu tetkikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu iki nüsha halinde Bakanlığa veya numuneyi gönderen İl Müdürlüğüne sunar.

(5) Birinci fıkrada belirtilen faaliyetlerin masrafları Bakanlık tarafından karşılanır. Numune, üretici veya dağıtıcıdan bedeli ödenmeden alınır.

(6) Test ve muayene sonucunda numunenin teknik düzenlemesine aykırı ve/veya güvensiz çıkması halinde test ve muayene ücreti üreticiye aittir. Bu ücret hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu kapsamda tahsil edilen tutarlar Genel Bütçeye gelir kaydedilir. Test ve muayene sonuçlarına süresi içinde itiraz edilmemesi veya itiraz üzerine, şahit numunenin güvensiz çıkması durumunda, güvensiz ürünleri teslim alması için Bakanlık üreticiye bildirimde bulunur. Bildirimden itibaren otuz gün içerisinde üretici tarafından alınmayan ürünler test ve muayene kuruluşunca imha edilir.

(7) Test ve muayene sonucunda numunenin teknik düzenlemesine uygun ve/veya güvenli çıkması halinde test ve muayene ücreti Bakanlığa aittir. Test ve muayene sonucunda numunenin özelliğini kaybetmemesi halinde bu husus üreticiye Bakanlık veya İl Müdürlüğü tarafından bildirilir ve numuneler "uygundur" şeklinde damgalanır. Üretici bu bildirin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde numuneleri geri alabilir veya alabilir. Bu süre içinde alınmayan ürünler, Defterdarlıklara intikal ettirilir. Test ve muayene sonucunda numunenin özelliğini kaybetmesi durumunda, Numune İmha Tutanağı düzenlenerek numune imha edilir ve numune bedeli Bakanlık tarafından üreticiye ödenir.

(8) Denetim esnasında ürün ile ilgili objektif özeni yerine getirdiğini ispat eden dağıtıcı, numune bedelini, üreticiden talep etme hakkına sahiptir.

(9) Numune alımının mümkün olmadığı hallerde, test ve muayene işlemleri, ürünün bulunduğu yerde, Bakanlıkça belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna yaptırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunsuzluk Halinde Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Müeyyideler, Rapor, Tutanak, Kayıtlar ve Tebligat

Teknik düzenlemeye uygunsuzluk halinde alınacak önlemler ve uygulanacak müeyyideler

MADDE 7 – (1) Denetimle görevli personel, ürünün teknik düzenlemesine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla, öncelikle ürünün, ilgili teknik düzenlemede öngörülen işaret ve/veya belgeleri taşıyıp taşımadığına bakar. Bu işaret ve/veya belgeleri taşımadığı ve/veya ilgili teknik düzenlemenin diğer kriterlerine uymadığı tespit edilen ürünler için, teknik düzenlemeye uygunsuzluk nedeniyle tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Bu uygunsuzluğun insan sağlığına, can ve mal güvenliğine, hayvan,

bitki yaşamına ve sağlığına ve çevreye bir tehdit arz etmemesi koşuluyla, Bakanlık, uygunsuzluğun giderilmesi amacıyla belirli bir süre vererek üreticiyi yazılı olarak uyarır. Verilen süre sonucunda uygunsuzluğun giderilmemiş olması halinde üreticiye, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen idari para cezası uygulanır.

(2) Denetim sonucunda uygunsuzluğunun giderilmesi için süre verilmiş olan bir ürüne aynı uygunsuzluk için tekrar süre verilmez.

(3) Uygunluk işaretinin veya uygunluk değerlendirme işlemleri sonucunda verilen belgelerin gerçeği yansıtmadığının, tahrif veya taklit edildiğinin veya usulüne uygun olmadan kullanıldığının tespit edilmesi halinde, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde öngörülen idari para cezası uygulanır, ayrıca Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Güvensizlik halinde alınacak önlemler ve uygulanacak müeyyideler

MADDE 8 – (1) 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen durumların ürünün güvensizliğine dair ciddi şüphelere yol açtığı hallerde, tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve test veya muayeneye başvurulur. Bu durum, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş ancak duyuşal inceleme sonucunda güvenli olduğuna dair şüphe oluşan ürünler ile teknik düzenlemesi bulunmayan ürünler için de geçerlidir.

(2) 7 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen durumların ürünün güvensizliğine dair kesin belirti ortaya çıkardığı hallerde, tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve 2001/3529 sayılı Yönetmeliğın 10 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Bu durum, güvenli olmadığına dair kesin belirti bulunan ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş ürünler ile teknik düzenlemesi bulunmayan ürünler için de geçerlidir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen işlemler sonucunda ürünün güvenli olmadığıın tespit edilmesi halinde tutanağın ilgili bölümü doldurulur, 2001/3529 sayılı Yönetmeliğın 11 inci maddesi hükümleri uygulanır ve üreticiye;

a) İlgili teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünün, bu uygunsuzluğunun aynı zamanda güvensizliğine yol açtığıın tespit edilmesi halinde, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen idari para cezası,

b) Güvenli olmadığı tespit edilen ürünün uygunluk işaretinin veya uygunluk değerlendirme işlemleri sonucunda verilen belgelerinin aynı zamanda tahrif veya taklit edildiği veya usulüne uygun olmadan kullanıldığı durumlarda, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (f) bendlerinde belirtilen idari para cezaları,

uygulanır .

(4) İlgili teknik düzenlemesine uygunluğu belgelenmiş olmakla birlikte güvenli olmadığı tespit edilen ürünler ile ilgili teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerden güvenli olmadığı tespit edilenler hakkında üreticiye Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen idari para cezası uygulanır.

(5) Üretici, güvenli olmadığı tespit edilen ürünün kendisi tarafından piyasaya arz edilmediğini veya ürünün güvenli olmaması halinin ilgili teknik düzenlemeye uymaktan kaynaklandığını ispatladığı takdirde sorumluluktan kurtulur.

Rapor, Tutanak ve Kayıtlar ile Bilgi Değişimi

MADDE 9 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağı düzenlenir.

(2) Bakanlık ve İl Müdürlükleri, yaptıkları denetimlere ilişkin ayrıntılı bilgileri Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanına aktarır.

Tebliğat

MADDE 10 – (1) İdari para cezası ve/veya idari tedbirleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetimle Görevli Personel Eğitime Alınacaklarda Aranacak Şartlar, Denetimle Görevli Personelin Eğitimi, Sınavı, Görevlendirilmesi, Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Denetimle görevli personel eğitime alınacaklarda aranacak şartlar

MADDE 11 – (1) Denetimle görevli personel eğitime katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Son üç yıllık sicil notu ortalamasının en az 70 olması,
- b) Hakkında memuriyet görevi ile ilgili cezai kovuşturma bulunmaması,
- c) Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarını almamış olması,
- ç) Piyasa gözetimi ve denetimini yapmaya uygun kadro unvanlarında çalışıyor olup, dört yıllık yükseköğretim kurumlarından, meslek yüksekokullarının teknik bölümlerinden, teknik liselerden veya endüstri meslek liselerinden mezun olması.

Denetimle görevli personelin eğitimi

MADDE 12 – (1) Denetimle görevli personel, teknik düzenlemelerle ilgili teknik eğitim, ilgili mevzuata yönelik hukuki eğitim ve denetimin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik pratik eğitim olmak üzere üç bölümden oluşan bir program çerçevesinde eğitime tabi tutulurlar.

(2) Teknik eğitim; Bakanlığın görevleri çerçevesinde bulunan herhangi bir teknik mevzuat kapsamında yapılan eğitimleri kapsar.

(3) Hukuki eğitim, piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili mevzuat ile anayasa hukuku ve idare hukukunun suç ve cezalara ilişkin genel esasları, ceza hukukunun genel hükümleri (Türk Ceza Kanunu ile Kabahatler Kanunu), etik davranış ilkeleri, teknik mevzuat uyumu, tüketicinin korunması, ölçü ayar hizmetleri, uygunluk değerlendirmesi, piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin suç ve cezalar, standardizasyon, akreditasyon, denetim ve denetim teknikleri, inceleme ve soruşturma raporu hazırlanması ve ihtiyaç duyulan diğer konuları kapsar.

(4) Pratik eğitim; denetimle görevli personelin görevlendirileceği alanlara ilişkin olarak, Bakanlıkça belirlenecek bir program çerçevesinde, doğrudan saha uygulamalarına yönelik eğitimleri kapsar.

Denetimle görevli personel sınavı

MADDE 13 – (1) Denetimle görevli personel sınavına katılabilmek için 12 nci maddede belirtilen eğitimlere katılmış olma şartı aranır.

(2) 12 nci maddede yer alan eğitim konuları kapsamında Eğitim ve Sınav Komisyonu tarafından yapılacak yazılı sınavda 100 tam puan üzerinden en az 70 puan alanlar, başarılı sayılır ve bunlara bir sertifika düzenlenir. Sınavda başarılı olanlar denetimle görevli personel olarak görevlendirilir.

(3) Denetimle görevli personel sınavına en fazla üç defa girilebilir.

(4) Denetimle görevli personel eğitimine katılma şartlarını taşımadığı sonradan anlaşılanlar ile bu şartları kaybedenlerin sertifikaları iptal edilir ve denetimde görevlendirilemez.

Denetimle görevli personelin görevlendirilmesi

MADDE 14 – (1) Merkez Teşkilatındaki denetimle görevli personel Bakanlık tarafından, İl Müdürlüğündeki denetimle görevli personel ise İl Müdürlükleri tarafından görevlendirilir.

(2) Merkez Teşkilatındaki denetimle görevli personel ile İl Müdürlüğünde görevli personel birlikte ve ayrı ayrı denetim yapabilirler. Denetimin kontrolör katılımı ile gerçekleşmesi durumunda koordinasyon, en kıdemli kontrolör tarafından yapılır.

(3) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde çapraz denetim yaptırabilir.

(4) İl Müdürlükleri gerekli hallerde Bakanlıktan denetimle görevli personel talep eder.

(5) Bakanlık Kontrolörleri 12 nci ve 13 üncü maddelerde belirtilen hususlardan muaftır.

Denetimle görevli personelin görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 15 – (1) 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendi çerçevesinde denetimle görevli personelin görev, yetki ve yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Denetimle görevli personelin görev ve yetkileri şunlardır:

1) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca, görev alanına giren konularda piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, gerekli tutanak ve raporları hazırlayarak ilgili yerlere sunmak, her denetim işlemi için denetim sürecinin başından sonuna kadar gerekli tüm bilgi ve belgeleri düzenli bir şekilde dosyalayıp saklamak,

2) Kanunda belirtilen ceza ve önlemler hariç olmak üzere, denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluğunu gerektiren eylemleri saptadığında, durumu ilgili makamlara iletilmek üzere Bakanlığa veya İl Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek,

3) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde görüş ve öneri geliştirmek ve bunları Bakanlığa veya İl Müdürlüğüne sunmak,

4) Denetlenecek ürünlerden numune almak,

5) Yürüttüğü denetim görevi için gerekli gördüğü dosya ve belgeleri, denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, bunların yetkili merciler tarafından onaylanmış örneklerini almak, fabrika, mağaza, dükkân, ticarethane, pazaryeri, depo ve ambar gibi yerler ile denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve sayım yapmak, araştırmak, bunları mühürlemek, bu konularda her derecede yetkili ve ilgiliden her türlü yardım ve bilgi talep etmek,

6) Üretici veya dağıtıcının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak,

7) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında işin niteliğine göre, gerekli gördüğü durumlarda, Bakanlık veya Valilik onayıyla, refakat etmek üzere kamu kurum ve kuruluşlarından uzman kişileri davet etmek, bunların görüş ve önerilerinden yararlanmak, bilirkişi incelemesi yaptırmak ve rapor istemek,

8) Denetim aşamasında ürünün güvenlikle ilgili ciddi riskler içerdiğini tespit ettiğinde ürünün piyasa arzını, kontrol yapılincaya kadar, geçici olarak durdurmak ve Bakanlığı veya İl Müdürlüğünü derhal bilgilendirmek.

b) Denetimle görevli personelin yükümlülükleri şunlardır:

- 1) Bakanlık tarafından verilen görevlendirme belgesini üretici veya dağıtıcıya ibraz etmek,
- 2) Denetlediği üretici veya dağıtıcı kuruluşların yönetim ve yürütme işlerine karışmamak,
- 3) Piyasa gözetimi ve denetimi görevini, mevzuata uygun olarak bağımsız ve tarafsız yürütmek,
- 4) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında elde ettiği her türlü bilgi ve belgelere ilişkin olarak 20 nci maddede düzenlenen gizlilik ilkesine riayet etmek,
- 5) Tutanak ya da raporla tespit edilen ve sonuçlandırılmamış hususları takip etmek ve sonuçlandırmak,
- 6) Denetime ait her türlü bilgiyi, denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin, Bakanlık Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanına girmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İl Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Yükümlülükleri ile Üreticinin veya Dağıtıcının Yükümlükleri

İl müdürlüğünün görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Bakanlığın sorumluluk alanına giren ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi esas olarak İl Müdürlüğündeki denetimle görevli personel tarafından gerçekleştirilir.

(2) İl Müdürlüğünün piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmektedir:

- a) Denetimleri yıllık denetim planına uygun olarak gerçekleştirmek ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek,
- b) Gerekli gördüğü durumlarda piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini teminen ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini Bakanlığa iletmek.

Üreticinin veya dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Üreticinin veya dağıtıcının yükümlülükleri aşağıda belirtilmektedir:

- a) Denetim görevinin gereği gibi yürütülmesi için denetimle görevli personele görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlamak; uygun yer bulunamadığında veya denetime uygun koşullar oluşturulmadığında, denetimle görevli personelin isteği üzerine ürüne ait tüm dosya ve belgeleri denetimle görevli personelin çalışma yerine getirerek kendisine teslim etmek,
- b) İlgili teknik düzenlemede belirtilen tüm belgeleri; bu belgeler kapsamındaki son ürünün yurt içinde üretiliyor ise üretildiği, ithal ise ithal edildiği tarihten itibaren ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre, bu sürenin belirtilmemesi halinde on yıl boyunca muhafaza etmek ve istenilmesi halinde denetimle görevli personele ibraz etmek,
- c) Denetimle görevli personelin talep ettiği tüm bilgi ve belgeleri denetimle görevli personele sunmak, denetimle görevli personel talep ettiğinde üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini vermek,
- ç) Piyasaya arzın geçici olarak durdurulması halinde cihazların piyasada mevcut bulunan adet, seri numarası ve dağıtılan yerlere dair bilgileri vermek,

d) Piyasaya arzın geçici olarak durdurulması halinde tüm satış ve dağıtım noktalarını bilgilendirmek ve sonucundan Bakanlığa haberdar etmek.

(2) Denetim sonucunda Bakanlık tarafından verilen toplatma kararının gereklerini yerine getirmekten, yerine getirildiğinin belgelenmesinden ve bu faaliyetten doğan her türlü masrafın karşılanmasından üretici sorumludur. Üreticinin tespit edilemediği durumlarda, üreticinin ya da malı tedarik ettiği kişinin kimliğini bildirmeyen dağıtıcı, üretici olarak kabul edilir. Üreticinin yurt dışında yerleşik olması halinde yetkili temsilci ve/veya ithalatçı muhatap alınır ve bunlar da üretici ile aynı sorumluluğu taşır.

ALTINCI BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Komisyonu

Komisyonun teşkili

MADDE 18 – (1) Komisyon, Bakanlık Müsteşarı tarafından belirlenecek bir Müsteşar Yardımcısı başkanlığında ilgili birim amirlerinden oluşur.

Komisyonun görevleri

MADDE 19 – (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın gerçekleştireceği piyasa gözetimi ve denetimi politikasını belirlemek,
- b) Piyasa gözetimi ve denetiminin etkin ve verimli şekilde yürütülmesini teminen personel, personel eğitimi, ekipman ve finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kararlar almak,
- c) Uygulamada Bakanlık ve İl Müdürlükleri arasında eşgüdüm ile karşılaşılan sorunların çözümlenmesini ve uygulama birliğini sağlamak,
- ç) Bakanlık ve İl Müdürlüklerince gerçekleştirilecek denetimleri izlemek, değerlendirmek ve aksaklıkları tespit ederek gerekli önlemleri almak,
- d) Gerekli hallerde, teknik düzeydeki çalışmaları gerçekleştirmek üzere Komisyona bağlı alt komitelerin oluşturulmasına karar vermek,
- e) Dış Ticaret Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulunda Bakanlığa temsil edecek asil ve yedek üyeleri belirlemek.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Bilgilerin gizliliği

MADDE 20 – (1) Bakanlıkça gerçekleştirilecek piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti sırasında elde edilen bilgiler, risk altındaki grupların sağlık ve güvenliği ciddi ve acil bir tehdit altında olmadıkça gizli tutulmalıdır.

Önlemler ve ceza hükümlerinin uygulanmasında yetki

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında, aynı fiilin bir suç veya daha ağır idarî para cezası ile cezalandırılmayı gerektiren kabahat oluşturulmaması hâlinde, Kanunda belirtilen idari para cezaları uygulanır.

(2) Piyasaya arzın geçici olarak durdurulması kararı, ürünün kontrolü yapıncaya kadar, denetimle görevli personelin önerisi üzerine, Bakanlıkça veya İl Müdürlüğünce verilir. Ortak denetim veya çapraz

denetimler yapılması halinde de aynı usul uygulanır. Ancak ürünün, insan sağlığını, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürebileceğini tespit eden denetimle görevli personel, piyasaya arzı geçici olarak durdurabilir. Bu durum Bakanlığa ve İl Müdürlüğüne derhal bildirilir.

(3) Ürünün piyasaya arzının geçici olarak durdurulma süresi ürünün test edilebilmesi için teknik gerekçelerle daha fazla bir süreye ihtiyaç duyulmaması halinde üç günden fazla olamaz.

(4) Ürünün piyasaya arzının yasaklanması, piyasaya arz edilmiş ürünlerin toplatılması ve ürünün kısmen veya tamamen bertaraf edilmesi kararı Bakanlık tarafından verilir ve İl Müdürlükleri tarafından uygulanır.

(5) Kanunun öngördüğü idari para cezaları, denetimle görevli personelin önerisi üzerine, Bakanlıkça veya Valiliklerce uygulanır. İl Müdürlüklerinin denetimleri sonucunda ortaya çıkan idari para cezalarına ilişkin işlemler o İl Müdürlüğü tarafından yerine getirilir. Uygunsuzluk başka bir ilde tespit edilmiş olsa bile üretici ve ithalatçı hangi ilde yerleşirse o İl Müdürlüğü idari para cezasını uygular.

Yetki

MADDE 22 – (1) Bakanlık tüketicilerin sağlık ve güvenliğini korumak amacıyla sınai ürünlere yönelik gerekli önlemleri almaya, bunları uygulamaya ve bu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini gerçekleştirmeye yetkilidir.

(2) Bakanlık, bu Yönetmelikte belirtilen hususlara ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 9/5/2003 tarihli ve 25103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Bakanlık piyasa gözetimi ve denetimi veri tabanı

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 5 inci maddenin üçüncü fıkrasının (g) bendinde belirtilen Bakanlığın Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanının tam olarak işlerlik kazandığı Bakanlık tarafından bildirilene kadar, İl Müdürlükleri denetim sırasında alınan numune hakkında, mükerrerliği önlemek amacıyla, numune laboratuara gönderilmeden önce Bakanlığa bilgi verir.

Denetim raporu

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İl Müdürlükleri, 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında bahsedilen bilgileri, Bakanlığın Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanının tam olarak işlerlik kazandığı Bakanlık tarafından bildirilene kadar, Aylık Denetim Bilgi Formlarına işlemekle yükümlüdür. İl Müdürlükleri Bilgi Formlarını ve formda yer alan bilgilere ilişkin bir denetim raporunu, Genel Müdürlükçe talep edildiği durumlarda Tutanaklarla beraber denetlenen ürünlere göre aylık olarak ilgili Genel Müdürlüklere hem basılı hem de elektronik ortamda iletir.

Teknik ve pratik eğitimlerden muafiyet

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teknik ve pratik eğitimlerden, ilk sınava gireceklerden, eğitim tarihi itibarıyla piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde en az bir yıl denetimle görevli personel olarak çalışmış ve Bakanlık piyasa gözetimi ve denetimi eşleştirme projeleri çerçevesinde teknik eğitimlere katılmış olanlar muafittir.

Yürürlük

